

Skeppende Kunste (LV 2) – Graad 5

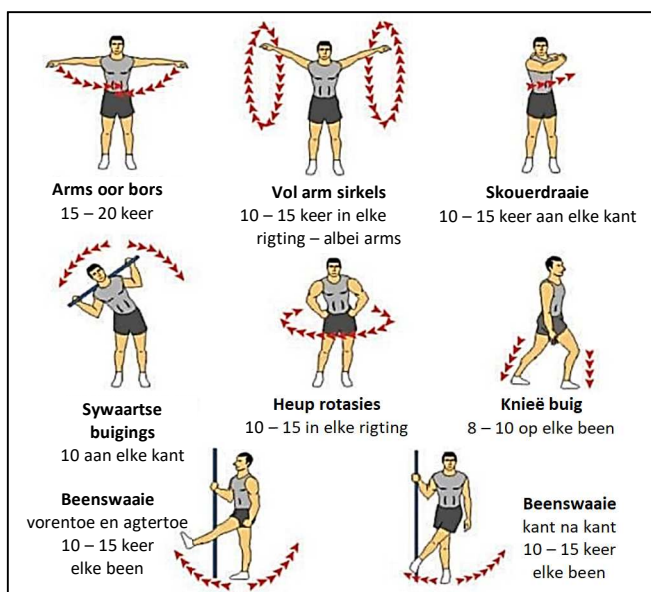
Welkom by jou Conquesta Olimpiade. Wanneer jy besluit het watter van die antwoorde die korrekte een is, krap die letter op die ooreenstemmende blokkie op jou antwoordvel dood. Byvoorbeeld:- As die antwoord op vraag 4 c is, krap die letter c in die blokkie wat c langs nommer 4 bevat, dood (*sien voorbeeld 1 hieronder*). Indien 'n leerder 'n fout maak en eerder b as die antwoord wil merk, moet c netjies doodgetrek word en b gemerk word (*sien voorbeeld 2 hieronder*).

Voorbeeld 1:- 4. a b ~~c~~ d

Voorbeeld 2:- 4. a ~~b~~ ~~c~~ d

Die belangrikheid om jou liggaam op te warm voordat jy fisiese teater en dramatiese aktiwiteite doen.

Kyk na die diagram hieronder en lees die uittreksel regs vir vrae 1 – 6.

Dit is belangrik om jou liggaam en stem op te warm voordat jy enige fisiese teater en dramatiese aktiwiteite doen. Jy moet jou spiere strek en jou litte losmaak soos op die diagram links gesien word.

As jy hierdie oefeninge doen, sal jy:

- **Beserings voorkom** – jy kan 'n spier skeur of 'n been breek.
- **Hartvoordele** – jou hart, are en slagare het bloed nodig om op 'n hoë vlak te funksioneer.
- **Geestelike voorbereiding** – jou verstand sal kalm wees en jou konsentrasievlakke sal op die oefening gefokus wees.
- **Sagte weefsel verbetering** – jou spiere, ligamente en gewrigte sal soepel wees en beweging makliker, anders sal jy styf wees en oefeninge meer pynlik.
- **Verbeterde refleks** – uitdagende roetines tussen buig, strek en jou lyf draai – veilig en veilig wees.
- **Opskerping van die oënskynsel** – dit waarsku die liggaam oor die oefeninge wat kom en maak jou spiere bewus hoeveel pyn jy kan verduur en wanneer om te stop.

- Watter oefening sal die spiere aan die kante van jou bolyf die beste opwarm?**
(a) Arms oor bors. (b) Skouerdraaie. (c) Sywaartse buigings. (d) Knieë buig.
- Watter oefening sal jou veerkragvermoë verbeter?**
(a) Arms oor bors. (b) Knieë buig. (c) Vol arm sirkels. (d) Heup rotasies.
- Hoekom is dit belangrik vir jou hart, are en slagare om bloed te hê om op 'n hoë vlak te funksioneer? Sonder bloedsirkulasie in hierdie gebiede sal jy ....**
(a) vinnig moeg word en asemhaling sal moeilik wees.
(b) grys in jou gesig word en asemhaling sal moeilik wees.
(c) wit in jou gesig word en asemhaling sal moeilik wees.
(d) groen in jou gesig word en asemhaling sal moeilik wees.
- Hoe kan opwarmingsoefeninge jou help om 'veilige refleks' te hê wanneer jy vinnige, uitdagende spronge, opligte, draaie en swaai doen?**
(a) Dit sal reaksietyd vertraag. (b) Dit sal jou liggaam leer om vinnig te reageer.
(c) Dit sal die moontlikheid van beserings verhoog. (d) Dit sal 'n pynlike ervaring wees.
- As jy nie opwarm nie, sal jou gedagtes nie voorbereid wees nie en jy sal .....**
(a) dink aan die televisieprogram wat jy misloop.
(b) bekommerd wees oor die mondelinge aanbieding wat jy die volgende dag moet doen.
(c) dink aan die belangrike boodskap wat jy vir jou vriend op jou selfoon moet stuur.
(d) konsentrasie en koördinasie in die oefenroetine verloor.
- Kies die foutiewe antwoord. As jy nie oefen nie, sal jou liggaam .....**
(a) ekstra vet aansit en jy sal ongemaklik voel.
(b) krag verloor en jy kan nie swaar fisiese take verrig nie.
(c) vol energie voel en jy is gereed vir enige fisiese taak.
(d) lui raak en jy sal lomerig voel.

Lees die uittreksel regs en kyk na die prente van die masjiene om vrae 7 – 10 te antwoord.

7. **Jy is deel van 'n groep van ses leerders. Julle moet jul liggame gebruik om 'n motorfiets te bou. Watter groepslid sal die sitplek van die motorfiets vorm?**

- (a) Die vetste leerder.
- (b) Die sterkste leerder.
- (c) Die langste leerder.
- (d) Die kortste leerder.

8. **Watter 'ideofoon' sal die beste wees om te gebruik om soos die motorfiets hierbo te klink?**

- (a) Rum-hum-hum-hum-Rum-hum-hum-hum.
- (b) Pif-pif-puff-Pif-pif-puff.
- (c) Goof-goof-guff-Goof-goof-guff.
- (d) Brim-brim-ratatata.

9. **Julle is steeds in dieselfde groep van ses leerders. As dit al ses leerders neem om die hele trekker te bou, hoeveel leerders dink jy sal benodig word om die hoofdeel van die trekker te bou?**

- (a) 2 leerders om die lengte van die trekker te wys.
- (b) 1 leerder om die grootte van die trekker te wys.
- (c) 3 leerders om die breedte van die trekker te wys.
- (d) 4 leerders om te wys hoe groot die trekker is.

10. **Hoeveel groeplede sal benodig word om 'n uitlaatpyp te maak?**

- (a) 3
- (b) 2
- (c) 1
- (d) 5

’n Vaardigheidstoets

Lees die storie regs vir vrae 11 – 21.

Die Graad 5-leerders gaan 'n gedramatiseerde storie opvoer, met die gebruik van improvisasie en kreatiewe rolpele om die storie van die bladsy na die verhoog te bring.

11. **Die rol van die verteller is om ....**

- (a) die akteurs te beoordeel.
- (b) die storie te vertel.
- (c) lesse te preek.
- (d) die opvoering te regisseer.

12. **Die verteller moet die gehoor se aandag behou deur interessante spraakpatrone. Watter stelling is foutief? Hy moet .....**

- (a) sy volume wissel.
- (b) sy pas wissel.
- (c) beklemtoning gebruik.
- (d) sonder tussenposes praat.

13. **Onder watter genre val hierdie storie?**

- (a) Komedie.
- (b) Drama.
- (c) Volksverhaal.
- (d) Riller.

14. **'n Karakter se postuur sou sy status aandui. Wat sou die Hoofman se postuur wees?**

- (a) Lank en regop.
- (b) Geboë skouers.
- (c) Vooroorgeboë.
- (d) Hel oor na die kant.

15. **Hoekom kies die Hoofman die kremetartboom vir die saamtrek?**

- (a) Dit is die boom van wysheid en krag.
- (b) Dit is die boom van hoop.
- (c) Dit is die boom van lewe.
- (d) Al bostaande.

16. **Wat is die Hoofman se stemtoon wanneer hy sê, "Ek vra julle om my te help ....."?**

- (a) Neerbuigend.
- (b) Vernederend.
- (c) Pleitend.
- (d) Sarkasties.

Verbale dinamika

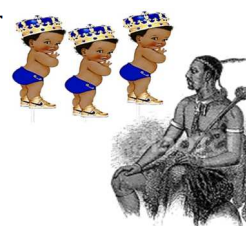
Verbale dinamika is 'n tegniek wat gebruik word om groep fatsoene mee te skep, met die gebruikmaking van al die liggame in 'n groep om een voorwerp te skep.

'n Voorbeeld is om 'n wasmasjien te bou deur al die liggame in die groep te gebruik om 'n wasmasjien te skep. Om jul liggame op hierdie wyse te gebruik, word die 'dinamika' van jul liggame genoem. Die 'om te doen' kant of 'aksie' kant van jul liggame.

Die verbale sy van die term, verbale dinamika, is om die gepaste byklanke te maak deur jul monde of liggaamsperkussie te gebruik om soos hierdie voorwerp te klink. Dit word ook 'ideofone' genoem – verbale klankeffekte.

Om die vertoonde masjiene te bou, sal jou help voorberei vir die gedramatiseerde storie wat volg.

Verteller: Eens op 'n tyd was daar 'n hoofman wat drie seuns gehad het. Hulle was mooi, sterk jongmans en hul vader het dikwels gewonder watter van hierdie begaafde seuns die slimste was.

Eendag, toe sy raadslede bymekaargekom het in die Raadsaal, het die hoofman na die groep bejaarde mans gekyk wat besig was om hul klede reg te skud terwyl hulle hul gemaklik maak vir die oggend se vergadering.

Hoofman: Ek vra julle om my te help besluit wie die slimste van my drie seuns is. Kom na die kremetartboom en bring my drie seuns na my.

Verteller: Die ou mans het opgestaan en na die kremetartboom geskuifel. Na 'n rukkie het die drie jong mans verskyn, elkeen op sy eie perd.

Hoofman: My seuns, ek wil hê dat elkeen van julle beurtelings op sy perd moet klim en jul vaardigheid aan die mense wys wat almal hier bymekaar is. Julle mag doen wat julle wil, maar wanneer jul die kremetartboom bereik, moet julle julself, soos nooit vantevore nie, uitsit en jul staal toon.

Die drie seuns het op hul perde geklim en weggegalop, ver weg op 'n stowwerige paadjie wat gelei het na die breë binnehof van die hoofman se huis. Meer mense het by die groep mans aangesluit en 'n gemurmur van afwagting het deur die skare geruis toe die eerste seun waargeneem word waar hy in 'n stofwolk na hulle toe aangery kom.